

زبان و ادبیات فارسی (عمومی)

تحلیل درس

سؤالات درس زبان و ادبیات فارسی در آزمون ۹۹ رشته انسانی، از نظر ترتیب و چیدمان سؤالات، با آزمون ۹۸ کمی متفاوت است. در آزمون امسال، از هر یک از مباحث مورد نظر یعنی «واژگان، املا، حفظ شعر و عبارت درسی، آرایه‌های ادبی، زبان فارسی، مفهوم و قرابت معنایی» به ترتیب «۳، ۱، ۴، ۵ و ۹» سؤال مطرح شده است؛ برخلاف آزمون سال گذشته که مباحث اصلی سؤالی شامل «واژگان، املا، تاریخ ادبیات، آرایه‌های ادبی، زبان فارسی، مفهوم و قرابت معنایی» بود و به هر کدام از این مباحث شش‌گانه نیز، به ترتیب «۳، ۱، ۴، ۵ و ۹» سؤال اختصاص داشت. از نظر تیپ‌بندی و گونه‌های سؤالی، به‌ویژه در مبحث واژگان (معنی واژه)، سومین سؤال دارای ساختار جدید و سبک تازه‌ای است که در آزمون‌های سال‌های گذشته بدین شکل سابقه نداشته است. علاوه بر این، حذف سؤال مربوط به مبحث «تاریخ ادبیات» و در عوض، طرح سؤال از نام سراینده برخی ابیات مهم موجود در متن کتاب‌های درسی، به عنوان نوع تازه‌ای از سؤالات درس ادبیات، قابل توجه است. در سایر مباحث، ساختار جدید و قابل توجهی در سؤالات دیده نمی‌شود و سؤالات بر همان سبک و سیاق متداول در آزمون دوره‌های گذشته طرح شده است. از نظر سطح علمی، در میان سؤالات آزمون این دوره نیز - همچون آزمون انسانی در سال‌های گذشته - سؤالات چالش برانگیز و یا دارای غلط علمی دیده می‌شود؛ که از آن جمله است سؤال «۹» (مربوط به مبحث «آرایه‌های ادبی») - که البته شرح مفصل خطای علمی موجود در این سؤال، در ذیل پاسخ تشریحی آن آمده است -؛ علاوه بر این، طرح سؤال از نام سراینده ابیات موجود در متن کتاب درسی (سؤال «۷» - که از «کارگاه متن‌پژوهی» درس ۱۴ فارسی ۳ طرح شده -)، برخلاف اصول و موازین طرح سؤال در آزمون‌های سراسری بوده، مطمئناً به زعم نظر کارشناسان آموزشی، امری غیرمنطقی، بحث برانگیز و به شدت محل ایراد و درنگ است (!!!) و نمی‌تواند معیار و محک مناسبی جهت سنجش آموخته‌ها و دانسته‌های دانش‌آموزان آن هم در چنین رقابت مهم، حساس و سرنوشت‌ساز باشد. در مجموع، سؤالات آزمون این دوره را - علی‌رغم وجود برخی سؤالات ساده و متوسط - می‌توان سؤالاتی نسبتاً دشوار توصیف و ارزیابی کرد.

۱. گزینه «۲» معنی دقیق‌تر واژه‌ها: عرش: تخت پادشاه، سَریر، خیمه، سایبان / رُعب: ترس، هراس، دلپره / ملاک: اصل هر چیز، معیار، ابزار سنجش / دشنه: خنجر معنی واژه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دژ: قلعه، حصار / هُزّاء: صدا و غوغا، آواز مهیب / مقیاس: معیار، اندازه / درع: جامه جنگی که از حلقه‌های آهنی سازند؛ زره

گزینه «۳»: سَریر: تخت پادشاهی، اورنگ / مهیب: ترسناک، ترس‌آور، هولناک / معیار: مقیاس، اندازه / تیغ: شمشیر

گزینه «۴»: شرع: سایبان، خیمه / دمان: خروشنده، غزنده، مهیب، هولناک / سنجش: سنجیدن، قیاس (ترکیبی همه پایه‌ها) / معنی واژگان

۲. گزینه «۱» معنی درست واژه غلط: شایق: آرزومند، مشتاق معنی دقیق‌تر سایر واژه‌ها: صنف: نوع، گونه، گروه (جمع: اصناف) / گیوه: نوعی کفش، پای‌افزار

بررسی معنی دقیق‌تر واژه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ریاست: بیرق، پرچم، درفش / سست‌عنصر: بی‌اراده، بی‌غیرت، کاهل / فایق: برگزیده، پیروز؛ برتر

گزینه «۳»: کافی: دانای کار، باکفایت / شائبه: شک و گمان / تمکن: توانگری، ثروت

گزینه «۴»: چابک، تند و فرز، چالاک / فراخ‌تر: آسوده‌تر، راحت‌تر / تعبیه کردن: قرار دادن، جاسازی کردن (فارسی ۲ / معنی واژگان)

۳. گزینه «۳» معنی درست و دقیق‌تر واژه‌ها: ارتفاع: محصول زمین‌های زراعتی / ارتفاع ولایت: عایدات و درآمدهای مملکت / محظور: مانع؛ مجازاً «گرفتاری و مشکل» [محظوظ: بهره‌ور] / هویدا: روشن، آشکار / واتر قیدن: تنزل کردن، پس‌روی کردن / کربت: غم و اندوه / حریف: (۱) دوست، همدم، همراه (۲) رقیب، هم‌اورد (فارسی ۳ / معنی واژگان)

۴. گزینه «۴» املائی درست واژه‌های غلط: ج: صواب ← ثواب: اجر، مزد، پاداش کار خوب و پسندیده در جهان آخرت (د) امارت ← عمارت: بنا کردن، آباد کردن، آبادانی؛ ساختمان

معنی واژه‌های مهم املائی در سایر موارد: الف: حَظّ: بهره، نصیب / ب: اعراض: روی گرداندن از کسی یا چیزی، روی گردانی / هوا: هوا و هوس، میل، اشتیاق (ترکیبی همه پایه‌ها) / املائی واژه

۵. گزینه «۲» املائی درست واژه‌های غلط: آقوز ← آغوز: اولین شیری که یک ماده به نوزادش می‌دهد. / مَطْع ← مَضغ: جویدن / عنبان ← اَنبان: کیسه‌ای بزرگ که از پوست دَبّاغی شده گوسفند درست می‌کنند؛ پوست گوسفندی که آن را درست و یک‌جا کنده باشند و در آن ماست و آب نَگه دارند؛ مَشک، خبک / مَظنون ← مفتون: مسحور، شیفته، مجذوب / سخن ← صَحن: عرصه، محوطه، فضا، ساحت / مَرَقَج ← مَرَقَه: راحت و آسوده / فرومایه‌گی ← فرومایگی: پستی، حقارت، سفلگی / دُحَل ← زُحَل: کیوان (ترکیبی همه پایه‌ها) / املائی واژه

۶. گزینه «۱» املائی درست واژه‌های غلط: قلبات ← غَلَبات: جمع «غلبه»؛ چیرگی‌ها، چیره‌شدن‌ها، غلبه‌کردن‌ها / رَقَبات ← زَعَبات: جمع «رغبت»؛ رغبت‌ها، خواست‌ها (ترکیبی همه پایه‌ها) / املائی واژه

۷. گزینه «۴» سراینده ابیات سؤال: بیت «الف»: اسیری لاهیجی / بیت «ب»: فَرخِ سیستانی (فارسی ۳ / درس ۱۴)

توجه: ابیات موردنظر، از «کارگاه متن‌پژوهی» درس ۱۴ کتاب فارسی ۳ (دوازدهم) انتخاب شده و مورد سؤال قرار گرفته‌اند.

دقت کنیم! در طی چندین سال اخیر تاکنون، این نخستین بار است که در آزمون مربوط به درس ادبیات، سراینده یک بیت و یا نویسنده یک عبارت منتخب از متن کتاب‌های درسی ادبیات مورد سؤال قرار می‌گیرد. بی‌گمان طرح سؤالات این‌چنینی، به زعم کارشناسان آموزشی، به‌شدت محل بحث و ایراد بوده، معیار درست و مناسبی برای سنجش آموخته‌های دانش‌آموزان - آن هم در چنین رقابت مهم و آزمون سرنوشت‌ساز - به‌شمار نمی‌رود؛ چراکه در این صورت، دانش‌آموز ملزم به «حفظ کردن» تمامی ابیات و عبارات موجود در کتاب درسی و نیز «به‌خاطر سپردن» نام سراینده‌گان و نویسندگان آن‌ها می‌گردد که بی‌گمان کاری غیرمنطقی، عبث و زاید است. متأسفانه طراحان محترم سؤال، بدون در نظر گرفتن اصول و موازین در طرح سؤالات آزمون‌های سراسری، در آزمون امسال با حذف سؤال مربوط به مبحث «تاریخ ادبیات» و در عوض، جایگزین کردن چنین سؤالی - که می‌توان آن را سؤالی «مَن‌درآوردی» و «غیراصولی» قلمداد کرد - دانش‌آموزان را با چالش بسیار روبه‌رو ساخته‌اند که در نوع خود، جای بسی تأسف و تأمل دارد!!!

۸. گزینه «۳» (ج) تشبیه (اضافه تشبیهی): پیک نظر (مشبّه: نظر / مشبّه‌به: پیک) (د) مجاز: عالم: مجاز از اهل عالم، مردم جهان / ب) حُسن تعلیل: از نظر شاعر، دلیل ایجاد شدن شر و آشوب در جهان، کرشمه کردن معشوق است؛ یعنی معشوق با جمال و زیبایی خود دل‌جهانیان را ربوده و موجب فتنه و آشوب در جهان شده است!! / الف) ایهام: ۱- درست، دقیق ۲- اندازه (آرایه‌های ادبی)

۹. گزینه «۴»

دقت کنیم! گزینه «۴» را صرفاً بر مبنای نظر سازمان سنجش و طراح محترم به عنوان گزینه درست انتخاب کرده‌ایم؛ در حالی که گزینه «۱» نیز قطعاً می‌تواند پاسخ درست این سؤال باشد؛ زیرا در این گزینه اصلاً آرایه «استعاره» به کار نرفته است. به نظر می‌رسد که طراح محترم، به اشتباه به وجود آرایه «استعاره» در بیت قائل شده که جای تأسف و تأمل است!!! «اسرو بستان» در مصراع دوم، در معنای حقیقی خود به کار رفته و استعاره نیست؛ ضمن این‌که «شمشادِ بالا» نیز یک «اضافه تشبیهی» است. (مشبّه: بالا (قامت) / مشبّه‌به: شمشاد)

بررسی آرایه در گزینه‌ها: گزینه «۱»: استعاره: / ایهام: راستی را: ۱- به راستی، حقیقتاً ۲- از نظر راست و صاف بودن [قامت]، بلندقامتی و راستی گزینه «۲»: مجاز: خون: مجاز از «کشتن» (به علاقه لازمیه) / کنایه: «میان در بستن [به کاری]» / کنایه از «آماده شدن برای انجام کاری، مهیای کاری شدن» / گزینه «۳»: تشبیه: (۱) مهر رُخسار: اضافه تشبیهی (مشبّه: رُخسار / مشبّه‌به: مهر (خورشید)) (۲) مهر رُخسار تو همچو ماه چاره در کُنج ویران تافته است. (مشبّه: مهر رُخسار تو / مشبّه‌به: ماه چاره) / ادات تشبیه: همچو / وجه‌شبه: تافتن (تابیدن) / ایهام: مهر: (۱) مهربانی، محبت، عشق (۲) خورشید / گزینه «۴»: حُسن تعلیل: - این‌که رنجیدن یار از شاعر، موجب شود که چین و چروک بر خم ابروی یار پدیدار شود، دلیل ادبی برای یک موضوع و نهایتاً «حسن تعلیل» به شمار نمی‌رود؛ چراکه رنجش و ناراحتی، دلیل واقعی (و نه دلیل ادبی) برای افتادن چین و چروک بر ابروست. جناس ناقص: خطا، خُتا (آرایه‌های ادبی)

۱۰. گزینه «۲»: ایهام: مهر (در مصراع اول): (۱) مهربانی، عشق و محبت (۲) خورشید / تشبیه: (۱) مهر روی: اضافه تشبیهی (مشبّه: روی (چهره) / مشبّه‌به: مهر (خورشید)) (۲) به مهرش صادقی چون صبح (مشبّه: [تو] / مشبّه‌به: صبح / ادات تشبیه: چون / وجه‌شبه: صادق بودن در مهرورزی) / ایهام تناسب: مهر (در مصراع دوم): (۱) مهربانی، عشق و محبت (معنای اصلی) (۲) خورشید (معنای غیراصلی: تناسب با «صبح، آفاق») / مجاز: دم: مجاز از «سخن» (دم زدن: سخن گفتن) / سایر آرایه‌های بیت: استعاره: نسبت دادن ویژگی «صادق بودن در مهرورزی» به «صبح» (این‌که صبح بتواند مهر بورزد و در مهرورزی خود، صادق باشد)، استعارهٔ مکنیه و تشخیص است.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به دلیل اشاره به آرایه‌های «حسن آمیزی، کنایه، حُسن تعلیل، جناس ناقص» غلط است. (آرایه‌های ادبی)

۱۱. گزینه «۴»: ایهام تناسب: (۱) عود: ۱- ماده‌ای خوش‌بو که از سوزاندن آن بوی خوش ایجاد می‌شود (معنای اصلی) ۲- نوعی ساز و آلت موسیقی (معنای غیراصلی: تناسب با «بربط، ساز») ۲- ساز: ۱- سازش، ساختن و کنار آمدن (معنای اصلی) ۲- ساز و آلت موسیقی (معنای غیراصلی: تناسب با «بربط، عود - در معنای نوعی ساز و آلت موسیقی -») / جناس ناقص اختلافی: ۱- می‌ساختم، می‌سوختم ۲- عود، بود ۳- سوز، ساز (آرایه‌های ادبی)

۱۲. گزینه «۳»: دوست پدرم این فضای معنوی را ... ترتیب داده بود: جمله سه‌جزئی با مفعول ← دوست پدرم: نهاد / این فضای معنوی: مفعول / ترتیب داده بود: فعل

بررسی اجزای جمله در سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: جمله سه‌جزئی با متمم ← دانشجویان تازه‌وارد: نهاد / وضعیت کنونی: متمم / کنار آمدند: فعل

گزینه «۲»: جمله سه‌جزئی با مفعول ← [من]: نهاد / شور و هیجان خاصی: مفعول / احساس می‌کردم: فعل

گزینه «۴»: جمله چهار جزئی با مفعول و مسند ← [من]: نهاد / همه‌چیز:

مفعول / مخفی: مسند / می‌کردم: فعل (دستور زبان فارسی / فارسی ۳ / درس ۷)

۱۳. گزینه «۱»: در این بیت، «۷» ترکیب اضافی به کار رفته است؛ به این ترتیب: «شعر حافظ، زمان آدم، باغ خُلد، دفتر نسرین، دفتر گل، زینت اوراق، اوراق دفتر». [آرا] در مصراع دوم، «را» ی فک اضافه است؛ بنابراین ترتیب اجزای جمله با توجه به «رای فک اضافه» چنین است: «دفتر نسرین و گل را زینت اوراق بود ← زینت اوراقی دفتر نسرین و گل بود»

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۲»: «۴» ترکیب اضافی: «دم صبح، صبح ازل، آخرِ شام، شام ابد»

گزینه «۳»: «۳» ترکیب اضافی: «رشتهٔ تسبیح، دستم (= دست من)، ساعدِ ساقی»

گزینه «۴»: «۵» ترکیب اضافی: «حُسن مهرویان، مهرویان مجلس، بحث ما، لطف طبع، خوبی اخلاق» (دستور زبان فارسی / فارسی ۲ / درس ۱۶)

۱۴. گزینه «۴»: در ابیات «ب» و «د» دو نوع وابسته و وابسته «مضاف‌الیه» و «مضاف‌الیه» و «بیت ب»: ۱- صاف این سر ← صاف: هسته / سر: وابسته (مضاف‌الیه) / این: وابسته و وابسته (صفت مضاف‌الیه) ۲- صاف سر خُم ← صاف: هسته / سر: وابسته (مضاف‌الیه) خُم: وابسته و وابسته (مضاف‌الیه مضاف‌الیه)

بیت «د»: ۱- گرد لب جانبخش ← گرد: هسته / لب: وابسته (مضاف‌الیه) / جانبخش: وابسته و وابسته (صفت مضاف‌الیه) ۲- گرد لب تو ← گرد: هسته / لب: وابسته (مضاف‌الیه) / تو: وابسته و وابسته (مضاف‌الیه مضاف‌الیه)

بررسی سایر موارد: بیت «الف»: وابسته و وابسته: [سایر گروه‌های اسمی: ۱- چشم اشکبار من ← چشم: هسته / اشکبار: وابسته (صفت پسین) / من: وابسته (مضاف‌الیه) ۲- آن روی تابان ← روی: هسته / آن: وابسته (صفت پیشین) / تابان: وابسته و وابسته (مضاف‌الیه)]

بیت «ج»: در این بیت، یک وابسته و وابسته از نوع «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» وجود دارد؛ به این شکل: خندهٔ جام می ← خنده: هسته / جام: وابسته (مضاف‌الیه) / می: وابسته و وابسته (مضاف‌الیه مضاف‌الیه) [سایر گروه‌های اسمی: ۱- زلف گره‌گیر نگار ← زلف: هسته / گره‌گیر: وابسته (صفت پسین) / نگار: وابسته (مضاف‌الیه) ۲- بسا توبه ← توبه: هسته / بسا: وابسته (صفت پیشین) ۳- توبهٔ حافظ ← توبه: هسته / حافظ: وابسته و وابسته (مضاف‌الیه مضاف‌الیه)] (دستور زبان فارسی / فارسی ۳ / درس ۸)

۱۵. گزینه «۱»: ترتیب درست اجرای بیت: «هر کس که عمر خود [را] صرف شادمانی کرده است، چون گل، حاصلش از زندگی، گریهٔ تلخ است.» / نقش دستوری واژه‌ها: هر کس: نهاد / عمر: مفعول / حاصلش: نهاد / گریهٔ تلخ: مسند

۱۶. گزینه «۳»: مصراع سوم یک جملهٔ سه‌جزئی با مفعول است؛ به این شکل: تو سلاح جنگ بساز ← [تو]: نهاد / سلاح جنگ: مفعول / بساز: فعل

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»: در هر کدام از مصراع‌ها «۱» مفعول و در کل ابیات، مجموعاً «۴» مفعول به کار رفته است؛ به این ترتیب: مصراع اول: علاج واقع [را] پیش از وقوع باید کرد. (مفعول: علاج واقع) / مصراع دوم: دریغ سود ندارد. (مفعول: سود) / مصراع سوم: سلاح جنگ بساز (مفعول: سلاح جنگ)

گزینه «۲»: مصراع‌های دوم و چهارم، جملهٔ مرکب و غیرساده‌اند؛ به این شکل: چو (وقتی) کار از دست رفت، دریغ سود ندارد.

حرف ربط وابسته‌ساز جملهٔ وابسته جملهٔ هسته

چو (وقتی) سیل بگرفت، سد نشاید بست.

حرف ربط وابسته‌ساز جملهٔ وابسته جملهٔ هسته

۲۴. گزینه ۳: «مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳: وفاداری عاشق به معشوق تا لحظه مرگ؛ هیچ چیز جز مرگ نمی تواند عاشق را از عشق به معشوق بازدارد. بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: توصیه به مرگ اختیاری؛ فانی شدن از خود و وجود مادی و باقی شدن در معشوق [= موتوا قبل ان تموتوا: بمیرید (خود را بمیرانید) پیش از آن که بمیرید.]

گزینه ۲: ملول شدن از عمر و زندگی
گزینه ۴: زندگی حقیقی در وصال معشوق است. (۲) عاشق در راه وصال معشوق، چاره‌ای جز پذیرش غم عشق ندارد. (کنار آمدن عاشق با درد و غم عشق) (۳) راه عشق با غم و محنت همراه است. (مفهوم و قرابت معنایی)

۲۵. گزینه ۲: «مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۲: تمامی پدیده‌های هستی در خدمت انسان و برای روزی رسانی به او به کار گرفته شده‌اند؛ بهره‌مندی انسان از رزق و روزی و لزوم غفلت نکردن او از یاد و طاعت خداوند
بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها: گزینه ۱: توصیه به تأمل و تفکر عارفانه

گزینه ۳: تسلیم نشدن در برابر حوادث و اتفاقات روزگار
گزینه ۴: مقدر بودن رزق و روزی انسان و نکوهش طلب رزق و روزی از غیر خدا

زبان عربی (عمومی)

تحلیل درس

۱) در قسمت ترجمه، پرسش‌ها بسیار ترکیبی بود و نسبت به سال گذشته جهش عجیبی داشت. سال گذشته ده تست مربوط به بحث ترجمه بود امسال (۹۹) دوازده تست یعنی تست ۴۴ و ۴۵ از قواعد کاسته و به ترجمه افزوده شده بود. اگرچه تقریباً هیچ‌یک از سوالات ترجمه با دانستن لغات عربی قابل حل نبود و بسیار چالش برانگیز و وقت‌گیر بود و گزینه‌ها ظاهری بسیار آراسته داشتند، ولی با دقت فراوان دام بسیار ریز آموزشی باید کشف می‌شد. متن درک مطلب قابل فهم بود، ولی دو تا از سؤال‌های سلیقه‌ای بود و با ترجمه و حتی فهمیدن متن به دشواری قابل حدس زدن بود (۳۶ و ۳۹).
در کل ۲۵ تست فقط دو سؤال ۳۵ و ۳۸ ساده بود و بقیه!
[ضمناً از بیست درصد پایانی دوازدهم به‌وفور در پرسش‌ها به شکل ترکیبی سؤال طرح شده بود برای نمونه سؤال ۳۱ و...]

۲۶. گزینه ۱: «بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «عصی فرعون الرسول» فاعل و مفعول به اشتباه جابه‌جا ترجمه شده‌اند.
فاعل مفعول

۳) «رسولاً» = نکره است و به اشتباه معرفه «پیامبر» معنی شده است.
۴) «آن پیامبر بر فرعون...» «پیامبر» مفعول است و به غلط فاعل ترجمه شده از طرفی «فرعون» فاعل است و به اشتباه مفعول ترجمه شده است.
۲۷. گزینه ۴: «بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) لای نفسی جنس در (لا فرخ) به اشتباه «فقط» ترجمه شده / بتواند زائد است / «أَنْ يَقْذَفَ» = پرتاب کند» به غلط «بیندازد» معنی شده است.

۲) «أَنْ يَقْذَفَ» در این جمله نمی‌تواند مصدری معنی شود «پرتاب شدن» ضمناً اگر هم جایی بتواند مصدری معنی شود «پرتاب کردن» درست است و نه «پرتاب شدن» / «یتعلم» مثبت است و به غلط منفی «نمی‌آموزد» ترجمه شده، حال آن‌که حصر در عبارت نداریم.

۳) «هیچ» به غلط «هر» معنی شده است. / «بیندازد» ترجمه «أَنْ يَوْعَقَ» است و نه «أَنْ يَقْذَفَ».

۲۸. گزینه ۱: «۲) «قد ساعدت» به معنی «کمک کرده است» به غلط ماضی بعید «کمک کرده بود» معنی شده.

گزینه ۴: در این ابیات، «ترکیب وصفی» به کار نرفته است. / ترکیب‌های اضافی: ۱- علاج واقع ۲- روزگار سلامت ۳- سلاح جنگ

(دستور زبان فارسی / ترکیبی (همه پایه‌ها)

۱۷. گزینه ۲: «مفهوم بیت: سرزنش و نکوهش دنیا؛ حاصل انسان از دنیا جز توجه به امور بی‌ارزش و ناپایدار نیست.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: زیاد شدن حرص و آز در دوران پیری؛ نکوهش حرص در دوران پیری

۱۸. گزینه ۱: «مفهوم بیت: دیدار معشوق، موجب بی‌صبری و بی‌قراری عاشق است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ستایش مقام رضا (رضایت‌مندی)؛ راضی بودن به تقدیر و سرنوشت و هرآن‌چه برای انسان پیش می‌آید. (مفهوم و قرابت معنایی)

۱۹. گزینه ۴: «مفهوم بیت سؤال: لزوم سعی و تلاش برای به دست آوردن رزق و روزی

مفهوم بیت گزینه ۴: نفی سعی و تلاش برای به دست آوردن رزق و روزی؛ توکل بر خداوند و کسب رزق و روزی از درگاه او؛ رزق و روزی مقدر است و نیازی به تلاش برای کسب آن نیست. (مفهوم و قرابت معنایی)

۲۰. گزینه ۳: «مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳: نفی وجود مادی در راه عشق؛ شرط عشق و لازمه رسیدن به معشوق (محبوب)، از جان گذشتن و ترک وجود مادی است.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترجیح معشوق بر وجود مادی و تعلقات دنیایی

گزینه ۲: عالم عشق، عالم یک‌رنگی و وحدت است؛ عشق، آدمی را به عالم یک‌رنگی می‌کشاند.

گزینه ۴: تقابل عشق و زهد (پارسایی) (مفهوم و قرابت معنایی)

۲۱. گزینه ۱: «مفهوم بیت: داغ عشق و فراق، عاشق را به نابودی می‌کشاند؛ عاشق دل‌شکسته به درد و داغ عشق خواهد مُرد.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: از مزار عاشق حقیقی، گل و گیاه عشق می‌روید؛ جاودانه بودن عشق در وجود عاشق حتی پس از مرگ (مفهوم و قرابت معنایی)

۲۲. گزینه ۲: «مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۲: همه سختی‌ها برای عاشق قابل تحمل است جز دوری و فراق یار؛ سختی و تحمل‌ناپذیری فراق معشوق

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سختی فراق یار در زبان و بیان نمی‌گنجد.

گزینه ۳: غنیمت ندانستن دوران خوش وصال و گرفتاری به غم هجران
گزینه ۴: سختی دوران فراق؛ سختی فراق یار در زبان و بیان نمی‌گنجد.

(مفهوم و قرابت معنایی)

۲۳. گزینه ۳: «مفهوم بیت: توصیه به بیرون رفتن از قید وابستگی‌های مادی و توجه به عالم معنوی (معنویات)

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: گذشتن از وجود جسمانی و تعلقات مادی؛ فناء فی الله

گزینه ۲: خودحسابی؛ رسیدگی به حساب خود در این دنیا پیش از حسابرسی آخری (بازخواست قیامت و روز حساب) [= حاسبوا قبل أن تُحاسبوا: به حساب خود برسید، پیش از آن‌که به حسابتان رسیدگی شود.]

گزینه ۴: آمیخته بودن سختی و راحتی در جهان؛ در پس راحتی و آسایش دنیایی، رنج و سختی وجود دارد؛ خوشی و راحتی جهان همراه با ناخوشی و درد و رنج است. [= الذَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ غَلِيك: روزگار دو روز است؛ یک روز برای تو و یک روز علیه تو.] (مفهوم و قرابت معنایی)

۴ «بخار» تعریب نشده و فقط «متراکم» تعریب شده! از طرفی فعل مضارع «فرو می‌ریزد» به اشتباه ماضی «نَزَلَ» تعریب شده است.

ترجمه متن:

تأکید کرده‌اند برخی از تحقیقات که تداوم تمرین‌های ورزشی به شکل منظم تا حد زیادی بر بالا بردن قدرت‌های مغزی و افزایش فعالیت مغز تأثیر می‌گذارند. همان‌طور که آن‌ها (ورزش‌ها) بر سرعت رشد سلول‌های عصبی و ارتباطشان با یکدیگر کمک می‌کنند. موضوعی که باعث می‌شود که انسان بیشتر توجه کند به آن، زیرا واقعاً مهم است در ارتقاء (پیشرفت) قدرت‌های عقلی فرد و منع از بین رفتن آن و ناتوانی‌اش! و در این زمینه مغز نیاز دارد به مواد غذایی برای محافظت از فعالیتش و همچنین رشدش. پس مغز مصرف می‌کند ۲۰ درصد از مواد وارد شده به بدن را برای تغذیه سلول‌هایش؛ به شکل روزانه. و از مهم‌ترین این موادی که کمک می‌کند به بهبود کار مغز همانا میوه‌ها و سبزیجات و خوراکی‌های سرشار از امگا ۳ هست ولی فراموش نمی‌کنیم که کلید داخل شدن به این عرصه و اهتمام به این موضوع مهم قطعاً وجود فکر سالم و ذهن دور از وسوسه‌های شیطانی است.
الدهاغ = مغز
خلایبا = ماده‌ای (عنصر) اساسی در همه موجودات زنده، با چشم آن‌ها را نمی‌بینیم. (سلول)

۳۶. گزینه «۳» چه چیزی در افزایش قدرت‌های مغزی مؤثر هست؟
غلط کدام است؟

- ۱) انجام ورزش‌های منظم در طول زندگی!
- ۲) خوردن غذاهای سودمند و خوراکی‌های سرشار از امگا ۳!
- ۳) تلاش کردن، برای به‌دست آوردن فکری سالم که به‌وسیله آن از هر آن‌چه خیر است بهره‌مند شوند (یم)! [تتمتع، بهره‌مند می‌شود] (فکر خالی فایده ندارد، عقل سالم در بدن سالم است؛ لذا این گزینه خطا هست)
- ۴) سعی کردن (تلاش کردن)، علاوه بر افزایش قدرت بدنی با مداومت تمرینات ورزشی!

۳۷. گزینه «۲» غلط را مشخص کن: تسریع ارتباط سلول‌های عصبی ...

- ۱) باعث می‌شود که سلول‌ها تکلیف و وظیفه خود را به بهترین نحو انجام دهند!
- ۲) باعث می‌شود که انسان کارهای ورزشی خود را منظم و هماهنگ انجام بدهد!
- ۳) از فراموشی موضوعات و ناتوانی تحلیل و رفع مشکل جلوگیری می‌کند!
- ۴) از به‌وجود آمدن برخی مشکل‌هایی که در اواخر عمرش انسان دچار می‌شود جلوگیری می‌کنند!

واضح است که گزینه «۲» بی‌ربط است.

۳۸. گزینه «۳» درست کدام است؟ مخ نخواهد توانست، که کارش را انجام دهد آن‌گونه که شایسته است مگر این که مصرف نماید ...

- ۱) یک پنجم خوراکی‌هایی که انسان در هر بیست و چهار ساعت میل می‌نماید!
- ۲) ۲۰ درصد از میوه‌ها و آن‌چه در آن امگا (۳) است و هیچ سودی در غیر از این دو مورد وجود ندارد!
- ۳) ۲۰ درصد از هر ماده غذایی‌ای که انسان از آن استفاده می‌کند!
- ۴) یک پنجم از مواد وارده به بدن به‌صورت ماهیانه!

۳۹. گزینه «۳» کدام برای تیتیر (عنوان) متن نامناسب است؟

- ۱) عقل سالم در بدن سالم است!
- ۲) کلیدهای زندگی متوازن و متعادل!
- ۳) تأثیر فعالیت در بازگشت فراموشی!
- ۴) تأثیر ورزش در تقویت مغز!

۴۰. گزینه «۲» بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) باب «تفعل» غلط است زیرا «یؤثر» مصدرش «تأثیر» است و نه «تأثر»!
- ۳) لازم‌در کنار مجهول ذاتاً غلط است زیرا مجهول از فعل متعدی ساخته می‌شود.

۳ «حیوانات و پرندگان صحرائی» معادل «الحيوانات و الطيور الصحراوية» است که به غلط معادل «الحيوانات الصحراوية و الطيور» ترجمه شده! «صنع = ساختن» به غلط «پیدایش» ترجمه شده است.

۴ «حیوانات» به جای «حیوانات صحرائی» غلط است، «پرندگان صحرائی» به جای «پرندگان» اشتباه است. «صنع = ساختن» به اشتباه «ایجاد» معنی شده است.
۲۹. گزینه «۲» بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) «لیست = نیست» به غلط «لایکون = نمی‌باشد» معنی شده / ضمیر مفعولی «ه» در «ینفعه» ترجمه نشده است.
۳) «لم یستطع = نتوانسته است» به غلط «قادر نمی‌باشد» ترجمه شده.

ماضی نقلی مضارع نقلی

۴) «الاعمار = آباد کردن» به غلط «آباد شدن» معنی شده. «ماذا = چه چیزی» به غلط «چیزی که = ما» ترجمه شده است.

۳۰. گزینه «۱» ۲) «یجب علينا ...» صیغه متکلم مع‌الغیر است و به غلط مفرد مذکر آمده: واجب است بر ما!

۳) «لا نواجه = مواجه نشویم» به غلط «مواجه می‌شویم» معنی شده است. منفی مثبت

۴) «حتی = تا» و نه «زیرا!» / «لا نواجه = مواجه نشویم» به غلط «روبه‌رو می‌شویم» ترجمه شده است.

۳۱. گزینه «۴» بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) «بسیار اثرگذار است» معادل مفعول مطلق نوعی «تأثیراً یجعلها» نیست، «یجعل = می‌گرداند» به غلط «می‌سازد» ترجمه شده.

۲) «چنان تأثیری» به جای «به گونه‌ای اثر می‌گذارد» غلط است. / «می‌سازد» برای «یجعل» دقیق نیست.

۳) «بر آن‌ها اثر می‌کند» معادل «یؤثر علیها تأثیراً یجعلها ...» نیست. / «و» در «و آن‌ها را» غلط است و «که» معادل درست آن است.

۳۲. گزینه «۱» بررسی سایر گزینه‌ها: «صدیقتی المجدّة = دوست تلاشگر» در ۳ «دوستم با تلاشش» و در ۴ «دوستم که تلاشگر است» نادرست هستند. «لا تسجل = ثبت نمی‌کند» به غلط در گزینه دوم «ثبت نمی‌شود» ترجمه شده است.

۲ و ۴: «موضوعات جدید و مهم» بدون حضور «را» مفعولی بودن آن‌ها را نشان نمی‌دهد و غلط است چون این استثناء حصر است و نقش کلمه بعد از «إلا» بسیار مهم است.

۳۳. گزینه «۴» بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) «قد یدکر» = گاهی به یاد می‌آورد» به اشتباه «قطعاً به یاد می‌آورد» معنی شده.

۲) «لا یتردّد» مضارع منفی بوده و به اشتباه ماضی منفی = «تردید نکرده است» ترجمه شده «تحتاج: فعل مضارع = نیاز دارد» به غلط ماضی «نیاز داشت» ترجمه شده است.

۳) «کانوا یعاملون» ماضی استمراری است «رفتار می‌کردند» و به اشتباه «رفتار می‌کنند» ترجمه شده است.

۳۴. گزینه «۳» «إقدام» به معنی قدم‌ها نیست بلکه به معنی «انجام دادن؛ اقدام کردن» می‌باشد.

۳۵. گزینه «۲» بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) «بخار متراکمی» به غلط «المتراکم» و معرفه تعریب شده از طرفی «فرو می‌ریزد» که فعل مضارع است به اشتباه فعل ماضی «نزل» تعریب شده.

۳) «ابر» در صورت سؤال مفرد است که به اشتباه به‌صورت جمع «الغیوم» تعریب شده / از طرفی «بخار متراکمی» یک ترکیب نکره است و به اشتباه به شکل یک ترکیب معرفه «البخار المتراکم» تعریب شده است. / «باران» در صورت سؤال معرفه است و به غلط نکره «مطر» آمده.

ترجمه سایر گزینه‌ها: (۱) می‌خواهم که دوست را خبر کنی که لحظه دیدار نزدیک است!

(۳) چگونه ممکن است که گرامی نداریم کسی را که چهره‌اش برای ما همیشه خندان است؟

(۴) معلم خود را گرامی می‌دارم با فرمان بردن از او در حالی که او به من می‌دهد آنچه دانش در نزدش هست!

۵۰. گزینه «۴» درباره کاربرد حروف مشبّهة بالفعل و افعال ناقصه کدام درست است؟

«لسنا»: فعل و اسم «نا» / «فاشلسین»: خبر فعل ناقصه منصوب بآلئاء / «لأئنا»: «نا» = اسم آن / «ساعون»: خبر حروف مشبّهة بالفعل و مرفوع بالواو صحیح سایر گزینه‌ها این گونه می‌باشد:

(۱) إِنَّ فِي الصَّدَقِ نَجَاةً ...

اسم آن منصوب

(۲) كَتَبْنَا سَامِعَاتٍ ...

خبر منصوب با کسره

(۳) إِنَّ السَّاعِيَ فِي الْخَيْرِ كَانَ مَكْرَمًا عِنْدَ النَّاسِ

خبر منصوب

فرهنگ و معارف اسلامی

تحلیل درس

درس دین و زندگی در گروه آزمایشی علوم انسانی سال ۹۹ دارای تست‌هایی با رویکرد ترکیبی در آیات دروس مختلف بود که کمی با سال‌های پیش از خود تفاوت داشت. هر چند که این آزمون نسبت به گروه ریاضی مطلوب‌تر ارزیابی شد اما باز هم داستان طرح تست‌های چالشی که میان استادان و دبیران اجماع نظر روی گزینه صحیح وجود نداشت نمایانگر سختی بیش از حد یا حتی دوری از محدوده انصاف بود. طرح یک تست کاملاً فلسفی و سنگین و خارج از کتاب در مورد توحید در خالقیت نیز بسیار به چشم آمد. در این بین هیچ تستی از احکام طرح نشد و ترتیب تست‌ها نیز به صورت کتاب به کتاب آمد که از سال ۹۵ تا ۹۸ این گونه نبود.

درجه سختی	آسان	متوسط	دشواری
تعداد تست	۴	۱۸	۳

موضوع	آیات	اشعار	متن کتاب	احادیث	احکام
تعداد تست	۱۲/۵	۱/۵	۷	۱/۵	۰

پایه تحصیلی	دهم	یازدهم	دوازدهم
تعداد تست	۸/۵	۹	۷/۵

۵۱. گزینه «۴» واژه «لَاعِبِينَ: بازیچه» در این آیه بیانگر بازیچه نبودن و هدفمندی جهان خلقت است که مولانا در بیان خود آن را امری فراموش‌نشدنی بیان کرده است.

«در عالم یک چیز است که آن فراموش‌کردنی نیست. اگر جمله چیزها را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک نیست... حق تعالی نیز تو را ارزش بسیار داده است. پس ببین که برای چه تو را خلق کرده و برای چه کار فرستاد.»

۵۲. گزینه «۱» انسان در نظام هستی دارای جایگاه ویژه است. یکی از نشانه‌های آن، این است که خداوند آنچه در آسمان و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است. (معارف / ۱ درس ۲)

(۴) «تَوَثَّرَ» با توجه به متن «غائبة» است و نه مخاطب زیرا به «ممارسه» برمی‌گردد و لذا فاعلش «هی» مستتر است.

۴۱. گزینه «۳» (۱) «یستهلک» متعدی از باب «استفعال» است و نه لازم. (۲) فعل مضارع مجهول با فتحه (ـه) شروع نمی‌شود لذا این فعل مجهول نیست از طرفی چون مجهول نیست «نایب فاعل» هم ندارد و در این گزینه هم مجهول غلط است و هم نایب فاعل. (۴) حروف اصلی:

ی س ت ه ل ک

ی س ت ف ع ل

طبق جدول «ه - ل - ک» هست و نه «س - ل - ک»

۴۲. گزینه «۱» بررسی سایر گزینه‌ها: (۲) «ممارسه» بر وزن «مفاعلة» مصدر است و نه اسم مفعول!

(۳) «ممارسه» بر وزن «مفاعلة» اسم فاعل نیست بلکه مصدر است!

(۴) «ممارسه» اسمی معرب است نه مبنی.

۴۳. گزینه «۳» درست گزینه «۳» چنین است:

الطُّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ!

لذا «محترمون» در گزینه سوم غلط است!

۴۴. گزینه «۳» خطا درباره «اللوحه» چیست؟

«اللوحه» = تخته پاک‌کن

در گزینه «۳» «پیدا نمی‌کنیم تخته پاک‌کن را مگر بزرگ و با رنگ‌های مختلف» واضح است که غلط است چون تخته پاک‌کن کوچک هم وجود دارد!

۴۵. گزینه «۴» کدام غلط است؟ (خطا را مشخص کن):

«الإسراء»: حركة الشخص ليلاً و نهاراً إلى مكان!

حرکت شخص در یک شب و یک روز به جایی!

سایر جواب‌ها:

(۱) «اسرى»: کسانی که در جنگ مغلوب می‌شوند و دشمن آن‌ها را می‌گیرد.

(۲) «أسرة»: اعضای یک خانواده که با هم زندگی می‌کنند مانند اهل (اهل بیت).

(۳) «الأسرة»: از وسایلی که به کار گرفته می‌شود برای خوابیدن مانند بستر.

۴۶. گزینه «۴» مشخص کن حرف «ن» از حروف اصلی فعل است.

(۱) «ینکسر»: ک - س - ر / «نبتعد»: ب - ع - د

(۲) «ینطلق»: ط - ل - ق

(۳) «تنقطع»: ق - ط - ع

(۴) «ینقل»: ن - ق - ل: «ن» فاء الفعل است.

۴۷. گزینه «۳» در کدام گزینه اسم فاعل خبر هست؟

(۳) «قادرین» اسم فاعل بر وزن «قادر» و خبر مفرد و مبتدای آن «التلاميذ» است. ترجمه: دانش‌آموزانی که تکالیف خود را انجام می‌دهند؛ توانا هستند بر انجام همه کارهای خود!

۴۸. گزینه «۱» «ن» در کدام گزینه «نون وقایه» نیست؟

«لم تؤمنی»: در اصل: «لم تؤمنین»: ریشه‌اش «همزه - میم - نون» است. لذا «ن» وقایه ندارد، نونش حرف اصلی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) منع + نون وقایه + ی: مَنَعَنِي / ریشه: م - ن - ع

(۳) اعانت + نون وقایه + ی: اعانتنی / ریشه: ع - و - ن

(۴) اعطانی: اعطی + نون وقایه + ی / ریشه: ع - ط - ی

۴۹. گزینه «۲» فعل مجهول کدام است؟ (براساس ترجمه)

اجازه نده که احترام بینوایان به‌خاطر ناداری (فقر) آن‌ها ترک شود.

مجهول

۶۰. گزینۀ «۲» هر دو آیه مطرح شده بیانگر ذکر نکات علمی بی‌سابقه از اعجاز محتوایی قرآن کریم هستند. نخستین آیه مربوط به جاذبه زمین و آیه دوم مربوط به انبساط جهان است. (معارف ۲/ درس ۴)

۶۱. گزینۀ «۳» پیامبر گرامی اسلام دارای ویژگی‌هایی در رهبری بودند که یکی از آن‌ها برابری و اخوت اسلامی است. قرآن کریم می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ» ای مردم، همانا شما را از یک مرد و یک زن آفریدیم، و شما را اقوام و قبیله‌ها قرار دادیم، تا با یکدیگر انس و آشنایی یابید، بی‌گمان گرامی‌ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست، همانا که خداوند دانای آگاه است.»

هم‌چنین ویژگی دیگر ایشان، سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم بود. در این زمینه نیز قرآن کریم خطاب به پیامبر ﷺ می‌فرماید: «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» از این که برخی ایمان نمی‌آورند شاید که جان‌ت را [از شدت اندوه] از دست دهی.» (معارف ۲/ درس ۶)

۶۲. گزینۀ «۳» پیامبر ﷺ و جابر بن عبدالله انصاری در کنار کعبه نشسته بودند که امام علی عليه السلام وارد شد و پیامبر ﷺ توصیفات را در مورد امام علی عليه السلام بیان کردند. در این هنگام آیه «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.» نازل شد. مقصود پیامبر از لفظ «خَيْرُ الْبَرِيَّةِ»، امام علی عليه السلام و شیعیان و پیروان ایشان هستند.

در گزینۀ‌های ۱ و ۲ عبارت «یاران پیامبر خدا» نادرست است. (معارف ۲/ درس ۸)

۶۳. گزینۀ «۴» یکی از ویژگی‌های حکومت مهدوی، عدالت‌گستری است. در جامعه مهدوی خبری از فقر و بی‌نواپی نیست. حس تعاون و یاری دادن به یکدیگر در همه جا دیده می‌شود. مردم به قدری نسبت به یکدیگر اطمینان دارند که اجازه برداشت از اموال شخصی خود را به دیگری می‌دهند. ویژگی دیگر حکومت مهدوی، فراهم شدن زمینه رشد و کمال است. در جامعه مهدوی زمینه‌های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. انسان‌ها بهتر می‌توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند. (معارف ۲/ درس ۱۳)

۶۴. گزینۀ «۲» تصور نیاز خالق به آفریننده مساوی با این است که هیچ چیزی وجود پیدا نمی‌کند چون او خود نیز نیازمند خالق است و خالق او نیز نیازمند خالقی دیگر است و الی آخر...

این مفهوم بیانگر تسلسل علل است یعنی علت‌ها سلسله‌وار به دنبال یکدیگر می‌آیند. (معارف ۳/ درس ۲)

۶۵. گزینۀ «۱» از دقت در آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» برداشت می‌کنیم کسی که هوای نفس را معبود خود قرار دهد و به جای تبعیت از خداوند، اقدام به اجرای اوامر نفس خود می‌کند، گرفتار شرک عملی در بعد فردی شده است. (معارف ۳/ درس ۳)

۶۶. گزینۀ «۴» یکی از موارد بسیار مهم در مورد گناه، عدم بیان و اظهار گناه خود برای دیگران است. چرا که با اظهار گناه، زشتی آن در نظر او و دیگران از بین می‌رود و انجام گناه امری عادی جلوه می‌کند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» قطعاً کسانی که دوست دارند گناه را در میان مؤمنان اظهار کنند، دارای عذابی دردناک در دنیا و آخرت هستند.» (معارف ۳/ درس ۷)

۵۳. گزینۀ «۱» این بیت بیانگر بهره‌مندی دوبعدی بودن انسان یعنی بهره‌مندی از روح (جان بلند، بعد حقیقی) و جسم (تن پست) است که به ترتیب با ویژگی‌های ثابت و آگاهی دائمی برای روح و تحوّل و تغییر برای جسم و بُعد جسمانی توصیف شده است.

در مورد گزینۀ‌های «۳» و «۴» دقت کنید که تصور محور ثابت برای جسم کاملاً نادرست است. (معارف ۱/ درس ۳)

۵۴. گزینۀ «۲» قرآن کریم در آیه شریفه «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا» وعده الهی در مورد وقوع معاد را امری حتمی بیان می‌کند.

وقوع معاد در بیت «تورا چندین پیمبر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه» نیز با عبارت «کاری صعب» نشان داده شده است. (معارف ۱/ درس ۵)

۵۵. گزینۀ «۳» در قیامت کارهای خوب به صورت‌های زیبا و لذت‌بخش تجسم می‌یابند و کارهای بد با صورت‌های بسیار زشت و وحشت‌زا آزاردهنده، مجسم می‌شوند.

با دیدن نامه اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند تا جایی که برای نجات خود از مهلکه به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمالی انجام نداده‌اند.

در این هنگام، خداوند شاهدان و گواهانی را حاضر می‌کند که با وجود آن‌ها دیگر انکار کردن میسر نیست.

آیه شریفه «وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَعْمَلُونَ» بیانگر گواهی و شهادت فرشتگان در قیامت است. (معارف ۱/ درس ۷)

۵۶. گزینۀ «۴» پیامبر ﷺ در مورد محاسبه فرمودند: «حاسبوا أنفسكم قبل أن تحاسبوا؛ پیش از آنکه به حساب شما برسند، خودتان به حساب خود برسید.» امام علی عليه السلام در این زمینه اقدام به معرفی زیرک‌ترین انسان نموده و فرمودند: «زیرک‌ترین انسان کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد... چون صبح تا شب به کار و زندگی پرداخت، در شب به خود برگردد و بگوید: ای نفس! امروز روزی بود که بر تو گذشت و دیگر باز نمی‌گردد...؟» (معارف ۱/ درس ۹)

۵۷. گزینۀ «۱» اعتماد به خداوند و توکل بر او سبب تقویت عزم و اراده انسان می‌شود. اعتقاد به این که خداوند در کار خود کاملاً تواناست و به تعبیر قرآن کریم «بالغ امره»؛ خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند. این اطمینان را به انسان می‌دهد که نتیجه و محصول کار خود را به خداوند بسپارد.

در مورد قسمت اول گزینۀ‌های ۳ و ۴ دقت کنید که انجام وظیفه را نباید به خداوند سپرد بلکه انجام وظیفه با ماست و صرفاً نتیجه را به خداوند می‌سپاریم. (معارف ۱/ درس ۱۰)

۵۸. گزینۀ «۴» آیه شریفه «الَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» بیشترین عشق را به خداوند دارند» بیانگر محبت به خداوند است.

در آیات قرآن کریم شرط صداقت در دوستی با خداوند، پیروی از دستورات پیامبر ﷺ بیان شده است. «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي» اگر خدا را دوست می‌دارید، از من تبعیت کنید.» (معارف ۱/ درس ۱۱)

۵۹. گزینۀ «۱» اگر انسان، هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا گردد، سرمایه وجودی خود را از بین می‌برد. این مفهوم از دقت در آیه شریفه «إِنَّ الْخَابِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ» همانا زیان‌کاران کسانی هستند که به خودشان زیان کرده‌اند» برداشت می‌شود. آیه مندرج در گزینۀ‌های «۲» و «۳» در مورد کسانی است که دینی غیر از اسلام اختیار کنند و این‌ها هم در آخرت زیان‌کارند. (معارف ۲/ درس ۱)

۷۵. گزینه «۲» قرآن کریم در آیه «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» و از نشانه‌های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آن‌ها آرامش یابید و میان شما «دوستی» و «رحمت» قرارداد. همانا در این مورد، نشانه‌هایی است برای کسانی که تفکر می‌کنند.» می‌فرماید که هدف از ازدواج، آرامش خانواده (لتسکنوا) و تأمین روانی همسر و ایجاد دوستی و رحمت (مودة و رحمة) است. (معارف ۲ / درس ۷۱)

زبان انگلیسی

تحلیل درس

سؤالات گرامری (به جز سؤال ۷۶) مشابه و هم‌سطح سؤالات کنکور ۹۸ بود. در بخش واژگان نیز، سطح دشواری و مدل سؤالات مشابه کنکور ۹۸ بود. در بخش کلوز و درک مطلب نیز مشابهت محسوسی با کنکور ۹۸ وجود داشت. البته اندکی ساده‌تر از متون درک مطلب کنکور ۹۸ انسانی بود.

۷۶. گزینه «۳» این مرد، ثروتمندترین مرد جهان است و اولین مردی است که خانه‌ای دارد که با ارزش بیش از یک میلیارد دلار ساخته شده است. بعد از اعداد ترتیبی، از مصدر (to) استفاده می‌شود. (زبان ۲ / درس ۲ و ۳) ۷۷. گزینه «۱» ورزشکار مشهور در شهری کوچک در دوازدهم سپتامبر ۱۹۸۰ به دنیا آمد.

قبل از ماه‌های سال به همراه روز از حرف اضافه «on» استفاده می‌شود. (زبان ۱ / درس ۴)

۷۸. گزینه «۲» هیچ مدرک آشکاری وجود ندارد که نشان دهد فوتبال کجا و کی اختراع شد، اما بیشتر تاریخ‌نگاران عقیده دارند که برخی از گونه‌های بازی با توپ، قرن‌ها پیش از این که بازی مدرن و جدید در انگلستان گسترش پیدا کند، بازی می‌شدند. با توجه به ساختار مجهول جمله و زمان گذشته:

be + P.P.

was + invented

(زبان ۳ / درس ۱)

صحیح می‌باشد.

۷۹. گزینه «۴» موفق‌ترین تاجران، افرادی هستند که نیاز آینده را زودتر از مسابقه پیش‌بینی می‌کنند.

با توجه به ترکیب وصفی و مفهوم جمله، گزینه «۴» درست است. (زبان ۳ / درس ۲) ۸۰. گزینه «۲» من فکر می‌کنم که هنرها به اندازه ریاضی و علوم ضروری هستند و بنابراین باید خیلی جدی گرفته شوند.

(۱) صلح‌آمیز (۲) ضروری (۳) ماهر (۴) سنتی

(زبان ۳ / درس ۲)

۸۱. گزینه «۲» سخت بود، اما بعد از سال‌ها من توانستم مردی را که با ماشینش به من برخورد کرده بود و توانایی راه رفتن من را گرفته بود ببخشم.

(۱) نفرت داشتن (۲) بخشیدن، عفو کردن

(۳) انتظار داشتن (۴) قدردانی کردن (زبان ۳ / درس ۲)

۸۲. گزینه «۱» طبیعتاً، [شهر] و نیز بسیار شلوغ است و هتل‌ها و رستوران‌ها گران هستند. اما برای من هم‌اکنون یک فرصت بی‌نظیر و زمان محشری برای تجربه کردن این شهر زیباست.

(۱) بی‌نظیر، منحصر به فرد (۲) اجتماعی، معاشرتی

(۳) اخیر (۴) خلایق (زبان ۲ / درس ۳)

۶۷. گزینه «۲» شواهد وجود اختیار در انسان عبارت است از: ۱- تفکر و تصمیم ۲- احساس رضایت و پشیمانی ۳- مسئولیت‌پذیری میوه‌ها و ثمرات اخلاص: ۱- دستیابی به درجاتی از حکمت ۲- نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان ۳- پاداش‌های وصف‌نشده (معارف ۳ / درس ۴ و ۵) ۶۸. گزینه «۱» آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا» و کسانی که در راه ما تلاش کنند، آن‌ها را به راه‌هایمان هدایت می‌کنیم» بیانگر سنت توفیق یا همان اخلاص است.

در کسب توفیق الهی، عوامل درونی مانند داشتن روحیه حق‌پذیری هم نقش تعیین‌کننده دارد. (معارف ۳ / درس ۶)

۶۹. گزینه «۲» خواستن صادقانه عبارت «إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» از خداوند در نمازها، سبب می‌شود که دیگر به راه‌های انحرافی دل نبندهیم. یکی از راه‌های انحرافی، شیطان و وسوسه‌های اوست که در آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكَ وَمَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» آیا ندیده‌ای کسانی که گمان می‌برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری به نزد طاغوت برند، حال آنکه به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند.» آمده است.

(معارف ۱ / درس ۱۲ و معارف ۲ / درس ۵)

۷۰. گزینه «۱» این که انسان‌ها به دنبال زیبایی‌ها و خوبی‌ها و کمالات نامحدود هستند، بیانگر ویژگی‌های فطری مشترک ماست.

هم‌چنین در عرصه عمل خداوند از انسان‌ها می‌خواهد که به فرستادگان الهی و راهنمایان دین ایمان بیاورند.

فرمایش پیامبر ﷺ: «لاضرر و لااضرار فی الإسلام» اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است» بیانگر وجود قوانین تنظیم‌کننده به عنوان قوانین مسلط و حاکم بر سایر قوانین است. (معارف ۲ / درس ۳)

۷۱. گزینه «۳» آیه تطهیر عبارت است از: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» همانا خدا اراده کرده که از شما اهل بیت پلیدی و ناپاکی را دور گرداند و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.»

(معارف ۲ / درس ۷)

۷۲. گزینه «۲» مهم‌ترین برنامه در تشکیل خانواده، شناخت ویژگی‌های روحی همسر است.

یکی از راه‌های شناخت همسر، معاشرت خانواده‌های دوطرف با یکدیگر و راه دیگر تحقیق از دوستان همسر و شناخت آن‌ها است. (معارف ۲ / درس ۱۸)

۷۳. گزینه «۳» آیه شریفه «أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» ای فرزندان آدم، آیا از شما پیمان نگرفته بودم که شیطان را نپرستید که او دشمن آشکار شماست؟ و این که مرا بپرستید که این راه مستقیم است.» بیانگر این حقیقت است که خداوند با انسان‌ها به طور فطری عهد بسته است که شیطان را نپرستند و فقط خدا را عبادت کنند. (معارف ۳ / درس ۴)

۷۴. گزینه «۴» امام کاظم علیه السلام در مورد بشر بن حارث به خادم او فرمودند: «معلوم است که آزاد است. اگر بنده می‌بود، بندگی می‌کرد و حرمت صاحب خود را نگه می‌داشت و این بساط را پهن نمی‌کرد.» این سخن امام کاظم علیه السلام چنان در جان او نشست که توبه نمود و در سبک مردان پرهیزکار و خداپرست در آمد.

(معارف ۳ / درس ۸)

۱
۲
۳
۴

۱
۲
۳
۴

ترجمه متن ۱:

کشور استرالیا منطقه وسیعی از زمین های خشک به نام «جای دورافتاده» دارد که تعداد بسیار کمی از مردم در آنجا زندگی می کنند. اگر شما در چنین جای دورافتاده ای زندگی کنید، احتمال دارد که دور از هرگونه شهری زندگی کنید و این بدان مفهوم است که شما از مدرسه فاصله زیادی دارید. اگر نتوانید به مدرسه بروید چه می کنید، پس مدارس به سراغ شما می آیند. بیش از صد کودک در این منطقه دورافتاده در Alice Springs School Of the Air زندگی می کنند. دانش آموزان ASSOA، از طریق اینترنت به هم وصل می شوند. برخی از درس ها در زمان واقعی ارائه می شوند. وقتی دانش آموزان به اینترنت وصل می شوند، معلم شان در صفحات رایانه آن ها ظاهر می شود. او می تواند با دانش آموزان صحبت کند، یک پروژه هنری یا یک آزمایش علمی را نشان دهد. معلم نمی تواند دانش آموزان را ببیند اما می تواند صدای آن ها را بشنود. دانش آموزان با معلم و با یکدیگر از طریق اینترنت ارتباط برقرار می کنند و این به واسطه استفاده از رایانه شان است. اما به این دلیل که دانش آموزان در یک کلاس مجازی هستند و نه در یک مدرسه فیزیکی (واقعی)، آن ها باید یک معلم خانگی هم داشته باشند. این معلم می تواند یکی از والدین یا معلمی استخدام شده باشد. همه این معلمان برای کمک به دانش آموزان برای درک و کامل کردن کارشان آموزش می بینند. ASSOA تلاش می کند که یک اجتماع مدرسه ای را ایجاد کند. هر دو هفته یکبار دانش آموزان در مدرسه مجازی به صورت گروهی حاضر می شوند. سه بار در سال همه دانش آموزان به شهر ایس اسپرینگ سفر می کنند. برای یک هفته کامل آن ها کلاس مجازی را ترک کرده و وارد یک کلاس واقعی می شوند.

۹۳. گزینه «۳» بهترین عنوان برای این متن چیست؟

- ۱) نگاهی به آینده
 - ۲) مدل استرالیایی
 - ۳) مدرسه از راه دور
 - ۴) یک جای دورافتاده واقعاً یک جای دورافتاده است.
- ۹۴. گزینه «۴» کدام یک از موارد زیر درباره شهرهای استرالیایی می تواند استنباط شود؟**
- ۱) آن ها تأمین کنندگان اینترنت برای افراد در جاهای دورافتاده هستند.
 - ۲) آن ها به جای دورافتاده نزدیک ترند تا شهرهای اصلی.
 - ۳) آن ها آموزش را اینترنتی ارائه می دهند.
 - ۴) آن ها معمولاً مدارس فیزیکی (واقعی) دارند.

۹۵. گزینه «۲» طبق متن کدام یک از موارد زیر در مورد کودکان در جای دورافتاده صحیح می باشد؟

- ۱) بیشتر درس های آن ها در زمان واقعی ارائه می شود.
- ۲) آن ها معلم هایی دارند که آن ها را در خانه ملاقات می کنند.
- ۳) آن ها به استانداردهای آموزشی سطح پایین دسترسی دارند.
- ۴) آن ها در مدارس واقعی (فیزیکی) برای مدت کوتاهی یکبار در سال شرکت می کنند.

۹۶. گزینه «۲» مطابق متن کلاس های مجازی در زمان واقعی کلاس هایی هستند که در آن ها می توانند معلم هایشان را ببینند.

- ۱) معلم می تواند دانش آموزان را ببیند.
- ۲) دانش آموزان می توانند معلم شان را ببینند.
- ۳) معلم دستیار هر دانش آموز نیز می باشد.
- ۴) دانش آموزان نمی توانند با یکدیگر صحبت کنند.

ترجمه متن ۲:

زمانی که زمین لرزه ای به شهرهای باستانی هرلیک و بورا، در سال ۳۳۷ قبل از میلاد مسیح اصابت کرد، گزارش ها حاکی از آن بود که آن ها خالی از حیوانات بودند؛ در روزهای قبل از زمین لرزه فرار موش های صحرایی، راسوها، مارها و حشرات، از منطقه ثبت شده بود.

۸۳. گزینه «۱» خوب است که آن ها واقعاً در [معرض] خطر این پروژه نبودند، اما من موافقم که در یک موقعیت واقعی افراد احتمال کشته شدن شان می رفت.

- ۱) واقعاً
 - ۲) شجاعانه
 - ۳) با بی دقتی
 - ۴) به طور نامطمئن (زبان / درس ۲)
- ۸۴. گزینه «۲» خدماتی را که آن ها شروع کرده اند به قصد برآورده کردن نیاز دانش آموزان در گروه های سنی مختلف است.**
- ۱) عمل کردن
 - ۲) ملاقات کردن
 - ۳) متغیر بودن
 - ۴) ادامه دادن (زبان / درس ۱)

نکته: هم آیند "meet the needs" به معنای «برآورده کردن نیازهای کسی» است.

۸۵. گزینه «۳» وقتی شما با یک لغت نا آشنا مواجه می شوید، بهتر است به معنی آن در یک فرهنگ دوزبانه نگاه کنید.

- ۱) فکر کردن به
- ۲) نگه داشتن
- ۳) پیدا کردن لغت
- ۴) ادامه دادن (زبان / درس ۲)

نکته: هم آیند "keep to oneself" به معنای «در خود ماندن» است.

۸۶. گزینه «۱» در ابتدا، رأی دهندگان توجهی به او به عنوان مردی مناسب برای آن پست نداشتند، اما اکنون آن ها اعتقاد دارند که او به قدر کفایت مؤثر است.

- ۱) توجه
- ۲) موضوع
- ۳) علاقه
- ۴) توجه (زبان / درس ۱)

نکته: عبارت "take notice of" به معنای «توجه کردن به چیزی» می باشد و عبارت "pay attention to" نیز به همین معناست.

۸۷. گزینه «۴» به عنوان رئیس یک تعاونی بزرگ، جف بایستی با تعهد و صداقت رفتار کند تا موفق باشد.

- ۱) میراث
- ۲) موهبت، رحمت
- ۳) دست آورد
- ۴) تعهد (زبان / درس ۱)

ترجمه کلوزتست:

تعجب آور است که بغمید چطور فست فود محبوب شده است، از زمانی که اولین رستوران فست فود حدود ۱۰۰ سال پیش افتتاح شد. از آن زمان تا به حال، غذاهای فرآوری شده با کالری بالا در تمام دنیا به واسطه رستوران های زنجیره ای چندملیتی پخش شدند که مراحل رشد و پیشرفت را به سرعت و بدون نشان دادن علائمی از کند شدن، تجربه کردند. اکثر این پیشرفت در حال حاضر در بخش های کم تر توسعه یافته جهان در حال رخ دادن است، جایی که پتانسیل وفاداری مبتدیان [برای پیشرفت کردن] بهتر دیده می شود. اما صرفاً در این مناطق که چنین رشد و پیشرفتی قابل رؤیت است، وجود ندارد. در واقع مطالعات اخیر نشان می دهد که چنین پیشرفتی در اروپا نیز اتفاق افتاده است یعنی جایی که تعداد غذاهای بیرون بر بین سال های ۱۹۱۲ و ۲۰۱۵ تا ۴۵ درصد افزایش یافت.

۸۸. گزینه «۴» کاربرد since در ساختار ماضی نقلی (زبان / درس ۲)

۸۹. گزینه «۳» با توجه به این که فعل show بعد از that، سوم شخص مفرد نیست نمی توان از گزینه های «۱»، «۲» و «۴» استفاده کرد. (زبان / درس ۲)

۹۰. گزینه «۱» توسعه (۱) (توسعه)

- ۲) بهبودی
- ۳) احتمال
- ۴) الهام (زبان / درس ۲)

۹۱. گزینه «۲» دقیق (۱) دقیق

- ۲) قابل رؤیت
- ۳) ریز و کوچک
- ۴) نامطمئن (زبان / درس ۲)

۹۲. گزینه «۳» ضربه زدن (۱) ضربه زدن

- ۲) بردن، گرفتن
- ۳) افزایش یافتن
- ۴) ترک کردن (زبان / درس ۱)

روش دوم: فرمول ممنوع: به جای x عدد ۱ می‌گذاریم. ($x=1$)

$$\begin{aligned} \text{عبارت} &= \frac{1^3 + 3(1)^2 + 2(1)}{1(1+1)(1^2-4)} - \frac{2}{1^2-2(1)} \\ &= \frac{1+3+2}{1 \times 2 \times -3} - \frac{2}{-1} = \frac{6}{-6} - (-2) = -1+2=1 \end{aligned}$$

حال به جای x در گزینه‌ها عدد ۱ قرار می‌دهیم.

گزینه «۱»: $\frac{1}{x} = \frac{1}{1}$

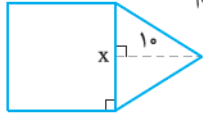
گزینه «۲»: $\frac{1}{x-2} = \frac{1}{1-2} = \frac{1}{-1} = -1$

گزینه «۳»: $\frac{2}{x} = \frac{2}{1} = 2$

گزینه «۴»: $\frac{x}{x-2} = \frac{1}{1-2} = -1$

پس گزینه «۱» درست است. (ریاضی و آمار ۱ / فصل ۱)

۱۰۲. گزینه «۳» اگر ضلع مربع را x در نظر بگیریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2} \times \text{ارتفاع} \times \text{قاعده} = \frac{1}{2} \times 10 \times x = 5x$$

$$x^2 = (\text{یک ضلع})^2 = \text{مساحت مربع}$$

$$5x = \frac{2}{3}x^2 - \frac{8}{3} \Rightarrow 15x = 2x^2 - 8 \Rightarrow 2x^2 - 15x - 8 = 0$$

$$\Delta = (-15)^2 - 4(2)(-8) = 225 + 64 = 289$$

$$x = \frac{15 \pm \sqrt{289}}{2(2)} = \begin{cases} \frac{15+17}{4} = \frac{32}{4} = 8 & \checkmark \\ \frac{15-17}{4} = \frac{-2}{4} = \frac{-1}{2} & \times \end{cases}$$

پس طول ضلع مربع برابر ۸ و مساحت مثلث برابر $5x$ یعنی $5 \times 8 = 40$ می‌باشد. (ریاضی و آمار ۱ / فصل ۲)

۱۰۳. گزینه «۴» ابتدا سمت چپ را مخرج مشترک گرفته، سپس به کمک طرفین وسطین به معادله درجه دوم می‌رسیم.

$$\frac{(2x-1)(x-2) - (x-3)(x+2)}{(x+2)(x-2)} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{2x^2 - 4x - x + 2 - (x^2 - x - 6)}{x^2 - 4} = \frac{2}{3}$$

طرفین وسطین می‌کنیم:

$$3(2x^2 - 5x + 2 - x^2 + x + 6) = 2(x^2 - 4)$$

$$\Rightarrow 3(x^2 - 4x + 8) = 2x^2 - 8 \Rightarrow 3x^2 - 12x + 24 - 2x^2 + 8 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 12x + 32 = 0 \Rightarrow (x-8)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 8 & \text{قابل قبول} \\ x_2 = 4 & \text{قابل قبول} \end{cases}$$

چون مخرج‌ها صفر نمی‌شود هر دو قابل قبول‌اند.

$$x_1 + x_2 = 8 + 4 = 12$$

(ریاضی و آمار ۱ / فصل ۲)

بسیاری از چنین داستان‌هایی از چنین مخلوقات به ظاهر روشن‌بین وجود دارد. اما دانشمندان در این‌که چگونه این حیوانات ممکن است قادر باشند درکی از زلزله‌های آینده داشته باشند، دچار مشکل شده‌اند. تحقیق درباره این موضوع قطعی است. چون مطالعات معمولاً پس از حقیقت و خطری که در به‌کار بستن اهمیت عطف به ماسبق می‌باشد. در مطالعه‌ای که در سال ۱۹۸۱ انجام شد که به‌جهت کنترل این مسأله بود، محققین دریافتند که رفتار غیرعادی حیوان می‌تواند صرفاً مرتبط به یکی از ۴ زلزله‌ای باشد که بررسی شده بود. همان‌طور که روزنامه ارائه می‌کند، همه زمین‌لرزه‌ها شبیه هم نیستند. هر زمین‌لرزه‌ای ممکن است نشانه‌های اولیه بی‌نظیر خودش را داشته باشد اما برخی از این علائم ممکن است برای حیوانات آشکار باشد.

۹۷. گزینه «۳» متن عمدتاً در چه موردی بحث می‌کند؟

- (۱) زمین‌لرزه‌های مخرب در گذشته چگونه بودند؟
 - (۲) چگونه دانش زمین‌لرزه کامل نیست؟
 - (۳) یک روشی که می‌تواند برای پیش‌گویی برخی از زمین‌لرزه‌ها به‌کار رود.
 - (۴) تاریخچه مطالعه علمی این‌که چه زمانی زمین‌لرزه‌ها اتفاق می‌افتد.
- ۹۸. گزینه «۴»** کلمه «fleeing» در متن از جهت معنی به «فرار کردن از» نزدیک است.

(۲) مطلع کردن

(۱) حمله کردن

(۴) فرار کردن از

(۳) متکی بودن به

۹۹. گزینه «۲» مطابق متن این صحیح است که حیوانات ممکن است قادر باشند فقط تعداد خاصی از زمین‌لرزه‌ها را پیش‌بینی کنند.

- (۱) همیشه به بشر کمک کرده‌اند تا از زمین‌لرزه‌ها پیش‌گیری کنند.
- (۲) ممکن است قادر باشند فقط زمین‌لرزه‌های خاصی را پیش‌بینی کنند.
- (۳) تقریباً هرگز در طی زمین‌لرزه‌ها کشته نمی‌شوند.
- (۴) بهترین ابزار برای پیش‌بینی زلزله‌ها هستند.

۱۰۰. گزینه «۱» کلمه «which» در متن به «علایم» اشاره دارد.

(۲) مطالعه

(۱) علایم

(۴) زمین‌لرزه

(۳) حیوانات

ریاضیات

تحلیل درس

سوالات کنکور ۹۹ مطابق سال ۹۸ از درجه سختی متوسطی برخوردار بود، به‌جز سؤال ۱۰۵ و ۱۰۸ که نسبتاً غیرمتعارف به‌نظر می‌رسید. سایر سؤالات متناسب با کتاب‌های درسی بوده است.

مبحث آمار با اختصاص ۵ سؤال بیشترین تعداد سؤالات را دربرگرفته است که یک سؤال شاخص بهای کالا به‌صورت مفهومی / تعریفی بوده و سایر سؤالات محاسباتی بوده است.

فصل تابع با ۴ سؤال، شمارش و احتمال با ۳ سؤال و دنباله‌ها نیز با ۳ سؤال از مباحث پرتکرار بوده‌اند.

۱۰۱. گزینه «۱» روش اول: صورت و مخرج کسر را تجزیه، سپس بین کسرهای مخرج مشترک می‌گیریم.

$$\frac{x(x^2 + 3x + 2)}{x(x+1)(x-2)(x+2)} - \frac{2}{x(x-2)}$$

$$= \frac{x(x+2)(x+1)}{x(x+1)(x-2)(x+2)} - \frac{2}{x(x-2)} = \frac{(x-2)}{x(x-2)} = \frac{1}{x}$$